

Městský úřad Nymburk
odbor školství, kultury a památkové
péče
Náměstí Přemyslovců 163
288 28 Nymburk

Váš dopis č. | ze dne
ŠKaPP/060/5962/2016/Van

Naše č.
NPU-321/12253/2016

Vyřizuje | tel.
Mgr. Maděrová/271

Spisový znak
820.4

V Praze dne
22. 2. 2016

odborné vyjádření dle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn

**Věc: Křinec (správní obvod Nymburk), most, rejstříkové číslo 24719/2-1853 v ÚSKP,
restaurování čtyř alegorických soch Živlů**

Na základě vaší žádosti, která nám byla doručena dne 15. 2. 2015, sdělujeme:

Předmětem žádosti je restaurování čtyř alegorických soch Živlů osazených na silničním mostě přes Mrlinu v Křinci. Přílohou žádosti je restaurátorský průzkum a záměr, který zpracoval MgA. Josef Faltus (Záryby – Martinov 205, 277 13 Kostelec nad Labem) v roce 2015. Byl proveden vizuální průzkum soch. Na jeho základě je formou restaurátorského záměru navržen následující postup prací – sejmutí a dočasné uložení soch podobu stavebních prací na mostě, doplňující průzkum, předzpevnění, čištění a odsolení, biosanace, zpevnění, sanace trhlin, tmelení a doplňování, barevné retuše, zpětné osazení, hydrofobizace. Dále je připojen výčet navrhovaných materiálů a fotodokumentace současného stavu.

Restaurování alegorických soch Živlů osazených na mostě v Křinci je z hlediska památkové péče přijatelné při dodržení následujících podmínek:

1. Před zahájením prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupce NPÚ.
2. Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče.
3. V procesu restaurování budou svolávány vlastníkem kontrolní dny. Bude konzultován především rozsah snímání druhotných vysprávek, způsob a rozsah provádění doplňků i barevných retuší.
4. Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu.
5. Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zástupce výkonného orgánu památkové péče.
6. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPSC k archivování. Podoba restaurátorské zprávy je dána §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.
7. Veškerá manipulace se sochami může být prováděna pouze za přímé účasti restaurátora s příslušným povolením MK ČR. V souvislosti s tím upozorňujeme, že k přesunu nemovité kulturní památky je třeba v předstihu vyžádat souhlasné stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje.

Zdůvodnění:

Předmětné sochy jsou díly výtvarného umění, která podléhají režimu restaurování ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Sochy jsou osazeny na hranolových podstavcích, které jsou integrovány do zábradlí betonového mostu přes Mrlinu, který byl postaven v první čtvrtině 20. století. Umístění barokních soch zde je tedy druhotné. Představují alegorie čtyř živlů – Ohně, Vody, Vzduchu a Země. Soubor je datován epigraficky na zadní straně sochy Ohně do roku 1707. Kompoziční řešení figur se příliš neliší, statické štíhlé postavy jsou zobrazeny v kontrapostu bez výrazných pohybových akcentů. Z tohoto rámce nevybočuje ani socha Země zobrazující muže s rýčem při práci. Figury doplňují klasické atributy živlů, které jsou lokálně více rozvedeny. Sochy byly patrně původně součástí výzdoby některého z blízkých zámeckých areálů (Kuncberk, Křinec?), odtud však byly již v minulosti přemístovány. Jejich autorství je v literatuře kladeno do okruhu J. Brokoffa (?). Poškození projednávaných skulptur odpovídá stáří a několika opravným zásahům v minulosti.

Projednávané restaurování souvisí s plánovanou stavební obnovou mostu v Křinci. Z tohoto důvodu je navržen transfer a restaurování soch v ateliéru. Vzhledem k zajištění ochrany soch před možným poškozením je tento postup opodstatněný. Restaurování je plánováno jako komplexní zásah, který bude mít přímý dopad na celkovou podobu projednávaných děl. Některé restaurátorské postupy není možné blíže specifikovat před zahájením prací, proto je třeba ověřit jejich vhodnost na základě zkoušek. Jedná se především o procesy čištění, provádění tmelení a doplňků i barevné retuše. Tyto práce mají zásadní vliv na finální podobu památky, kdy může dojít k zásadnímu oslabení autenticity restaurovaného díla. Provádění modelačních doplňků je třeba založit na odpovídající historické dokumentaci, případně na analogiích. Nepochopením výtvarných a formálních slohových specifik může dojít k výrazným desinterpretacím. Velmi důležitá je také systematická dokumentace prováděných prací, kdy lze operativně zachytit možné nálezy. Závěrečná restaurátorská zpráva je důležitým informačním materiálem o provedeném restaurování a zároveň i podkladem pro péči o památku v budoucnu. Konání kontrolních dnů je ověřeným způsobem efektivního památkového dohledu nad průběhem prací.

Ing. Jan Žížka
vedoucí odboru péče o památkový fond

